

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA/

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 Mal 168416 22 GŽ
Novi Travnik, 09.06.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednika vijeća, Mirjane Grubešić i Suade Kahrić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E.Z., iz Z., ulica ..., koga zastupa punomoćnik Sanela Gorčić, advokat iz Sarajeva, ulica Đoke Mazalića br. 1/1, protiv tuženog M.K., iz B., ulica ..., radi naknade štete v.sp. 2.000,00 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Mal 168416 19 Mal od 22.09.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.06.2022. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Mal 168416 19 Mal od 22.09.2021. godine i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje - glavnu raspravu.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi: „Obavezuje se tuženi da tužitelju isplati na ime naknade materijalne štete iznos od 2.080,70 KM zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate. Obavezuje se tuženi da tužitelju naknadi troškove parnične postupka zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude pa sve do isplate u roku od 15 dana“.

Svaka strana snosi svoje troškove postupka.

Protiv navedene presude žalbu je pravovremeno izjavio tužitelj zbog povrede odredbe parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se pobijana presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev u cijelosti, te obveže tuženi na naknadu troškova prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka. U žalbi ističe da je prvostupanjska presuda nezakonita jer prvostupanjski sud nije postupio sukladno odredbama člana 8., 123. stav 2. i 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, te nije pravilno primijenio materijalno pravo jer se pozvao samo na odredbe člana 154. i 155. Zakona o obligacionim odnosima propuštajući da cijeni kontekst predmetne tužbe i pravilno primijeni odredbe člana 173. i 174.

Zakona o obligacionim odnosima. Sud je propustio cijeniti provedene dokaze na propisan način, a posebno presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 K 096022 20 Kžk 2 od 15.09.2021. godine i presudu istog suda broj: 51 0 K 096022 19 Kžk od 26.03.2019. godine (dokazi tužitelja), a koje potvrđuje navode tužitelja, nego je sud samo ukratko obrazložio o čemu se radi u spomenutim presudama. Sud također propušta da cijeni činjenicu da se optužba odbija što upućuje na to da nije ulazio u meritum odlučivanja u odnosu na krivnju K. zbog pucanja iz vatrenog oružja prema kući tužitelja, već je samo ponovio šta se nalazi u izreci navedenih presuda, dok nije razmatrao razloge odbijanja optužbe prema K. koji su sadržani u obrazloženju. Sud je pogrešno zaključio da je K. oslobođen optužbe jer se optužba odbija iz razloga odustanka tužiteljice od krivičnog gonjenja iz proceduralnih razloga-nezakovitosti dokaza, te činjenice da je nemoguće popraviti radnju policijskog službenika i da bi svako vođenje postupka bilo uzaludno. Krivični sud nije ulazio meritorno u odlučivanje o krivnji K. u odnosu na kuću Z. u dijelu u kojem se optužba odbija. Ono što je bitno za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari je da je po obavljenom neposrednom uvidu vještak dao mišljenje da je svih šesnaest probojnih oštećenja na vikend kući E.Z. i sedam probojnih oštećenja na vikend kući A.G.Z. nastalo djelovanjem metka ispaljenih iz vatrenog oružja sa trotoara ili terase kuće vlasništvo M.K. iz čega je vidljivo da ne stoji navod da je djelo počinio M.K., nego da je utvrđeno odakle su došli pucnjevi. Pozivajući se na presudu od 15.09.2020. godine tužitelj navodi da je konačan zaključak suda da je dokazano da je M.K. taj od kojeg su oduzeti pištolji, pa se navedeni zaključak ne dovodi u pitanje da je neko drugi mogao pucati iz vatrenog oružja i tako učiniti predmetna oštećenja, jer ni sam optuženi ni njegov branitelj određeno ne ukazuju ko bi drugi konkretno mogao biti, a zatim što predmetni pištolji pripadaju isključivo M.K. i to pištolj marke „Glock“ je njegovo službeno naoružanje kojim je zadužen kao policijski službenik zaposlen u Federalnoj upravi Policije Sarajevo, a pištolj marke „Crvena zastava“ naoružanje za kojeg ima dozvolu. Prema tome, nije tačno da tužitelj nije dokazao da je djelo počinio tuženi iz navedenih razloga, a i zbog činjenice nepravilne primjene materijalnog prava. Tužitelj je dokazao da je pucano iz tužiteljevog oružja, a oružje je stvar za koju odgovora njegov vlasnik, a vlasnik je tuženi. Sud je zamijenio pozicije o teretu dokazivanja u odnosu na institute štete po principu objektivne odgovornosti i to od odgovornosti od opasne stvari. Štetna radnja je pucanje, što je dokazano zapisnikom o uviđaju i balističkim nalazom iz kojih proizilazi da je do upotrebe vatrenog oružja došlo sa balkona tuženog prema kući tužitelja. Upotreba vatrenog oružja je propisana kao zabranjena radnja, osim u slučajevima propisanim posebnim zakonima, a da je upotreba oružja bila opravdana i nužna tuženi nije ni pokušao dokazati da bi se ekskulpirao. Štetna posljedica je oštećenje kuće tužitelja, što je konstatirano u zapisniku o uviđaju, balističkom izvještaju, a potvrđeno nalazom vještaka građevinske struke. Postojanje uzročno posljedične veze između štetne radnje tuženog i posljedice je također dokazano jer je utvrđeno da su čahure metka nađene na balkonu tuženog i zidu kuće tužitelja, a potiču iz pištolja vlasništvo tuženog. Tuženi je imao pravo dokazati da je konkretnog dana u njegovu kuću neovlašteno i protupravno ušlo treće lice (član 175. ZOO) i dokazati da je njegovo oružje

koristio po nekom osnovu neko treći, a ne on ili da dokaže da je tog trenutka oružje bio razdužio (član 176. ZOO). Jasno je i dokazano da je tuženi kao vlasnik oružja odgovoran za štetu koja je nastala tužitelju shodno članu 174. ZOO, jer za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a imaojem se smatra vlasnik stvari. Radi se o zakonom propisanoj pretpostavljenoj uzročnosti. Dakle, sud je pogrešno zaključio šta je teret dokazivanja na tužitelju. Tužitelj u parnici nije morao, niti trebao dokazivati da je tuženi taj koji je pucao konkretnog dana iz pištolja. Za tužitelja nije bitan krivični postupak u kojem u toku istražnih radnji nisu zakonito pribavljeni dokazi „protiv kolege“, a što je bilo vrlo jednostavno-parafinskom rukavicom. Građanska odgovornost nije vezana propustima u prikupljanju dokaza sa mjesta događaja koji se kao takvi koriste za krivični postupak uslijed kojih je taj postupak i obustavljen. Po principu građanske odgovornosti tužitelj je tvrdio da je tuženi vlasnik kuće i pištolja iz kojeg je oštećena njegova kuća, a te činjenice proizilaze iz zapisnika koji su izdali organi uprave u okviru svojih ovlaštenja, dakle javnih isprava. Uzročna veza se ne dokazuje od strane tužitelja, nego se ona pretpostavlja, jer se radi o oružju kao opasnoj stvari, a tuženi je taj koji ima mogućnost oboriti tu zakonsku pretpostavku. Međutim tuženi nije osporio da kuća nije njegova ni da pištolj nije njegov pa je sud pogrešno pristupio predmetu pozivajući se na odredbu člana 123. ZPP-a kada je smatrao da pretpostavku uzročnosti treba dokazati tužitelj odnosno dokazati krivnju tuženog. Radi se o potpuno promašenom pravnom institutu od strane suda, jer se radi o objektivnom elementu protupravnosti prema kojem je dovoljno da je štetnom radnjom povrijeđeno pravo tužitelja gdje se ne uzima subjektivni stav učinitelja prema štetnoj radnji. Pucanje iz vatrenog oružja je radnja koja je protupravna, šteta nastala u vezi sa opasnom stvari odnosno opasnom djelatnošću smatra se da potiče od te stvari odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete. Za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a imaojem se smatra sopstvenik stvari. Da je sud cijenio materijalne dokaze iz spisa, te da je pravilno primijenio odredbe Zakona o obligacionim odnosima o opasnoj stvari, to bi donio pravilnu odluku imajući u vidu kontekst nastanka štete i izvora nastale štete što se dovodi u vezu sa opasnim stvarima. U žalbi je istaknut zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 300,00 KM sa PDV-om od 17% u iznosu od 351,00 KM.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u pobijanom dijelu u granicama navoda iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu materijalne štete koja se ogleda u oštećenjima na vikend kući tužitelja koja su nastala ispaljivanjem metaka iz vatrenog oružja. U razlozima za takvu odluku prvostupanjski sud je u bitnom naveo da je na prijedlog tužitelja na okolnosti utvrđenja osnovanosti tužbenog zahtjeva u toku postupka proveden dokaz

uvidom u krivični spis Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 K 096022 15 K iz čijeg sadržaja je vidljivo da je presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 K 096022 20 Kžk 2 od 15.09.2020. godine prema optuženom M. K. (tuženom) odbijena optužba da je u periodu od 30.12.2014. do 02.01.2015. godine u namjeri da ošteti tuđu stvar pucao iz poluautomatskog pištolja prema vikend kućama komšija E.Z. i A.G.Z., čime je počinio produženo krivično djelo oštećenja tuđe stvari iz člana 293. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ F BiH, a zbog odustanka Kantonalne tužiteljice od daljeg krivičnog gonjenja iz razloga nezakonito pribavljenih materijalnih dokaza u tijeku istrage, koja presuda je u ovom dijelu pravomoćna kako to proizilazi iz presude Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 51 0 K 096022 20 Kžž od 04.03.2021. Nadalje, prvostupanjski sud je pozivajući se na odredbu člana 154. Zakona o obligacionim odnosima naveo da je za odlučivanje o tužbenom zahtjevu za naknadu materijalne štete tužitelj trebao da dokaže postojanje uzročno-posljedične veze između ponašanja (radnje) tuženog i štetne posljedice nastale za tužitelje, što tužitelj u skladu sa odredbama člana 123. Zakona o parničnom postupku nije dokazao. Dalje je naveo da su tačni navodi tužitelja da je građanska odgovornost daleko šira od krivične odgovornosti, međutim, da tužitelj u ovom parničnom postupku nije proveo niti jedan dokaz kojim bi dokazao osnovanost svojih navoda da je tuženi počinio štetu tužitelju. Dalje je naveo da pozivanje tužitelja na obrazloženje krivične presude, kao i na Zapisnik o uviđaju sa fotodokumentacijom i Elaborat vještaka, ne dokazuje da je štetu počinio tuženi, ovo naročito iz razloga što je u krivičnoj presudi od 15.09.2020. godine na strani 12. navedeno obrazloženje nalaza vještaka balističke struke Brune Franjić, a koji tužitelj nije predložio da se provede kao dokaz u toku postupka, pa čak ni poseban uvid u ovu presudu, nego je predložio da se iz krivičnog spisa izvrši uvid u dijelu koji se odnosi na Zapisnik o uviđaju zajedno sa fotodokumentacijom uzetom neposredno nakon počinjenja krivičnog djela odnosno nastanka štete, fotografije oštećenja koje su sastavni dio Elaborata o nastaloj šteti od djelovanja vatrenog oružja na objektu u B. od 12.01.2015. godine sačinjene od strane stalnog sudskog vještaka građevinske struke Pojskić Elmana. Također, što je bitno za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari u navedenom obrazloženju jasno stoji „Po obavljenom neposrednom uvidu vještak je dao mišljenje da je svih 16 probojnih oštećenja na vikend kući E.Z. i 7 probojnih oštećenja na vikend kući i pratećem objektu oštećene A.G.Z. nastalo djelovanjem zrna metka ispaljenih iz vatrenog oružja sa trotoara ili terase kuće vlasništvo optuženog M.K.“, iz čega je vidljivo da ne stoji da je isto počinio M.K. nego je utvrđeno odakle su došli pucnjevi. Kako tužitelj u ovom postupku sudu nije ponudio niti jedan drugi dokaz kojim bi dokazao da je tuženi počinio štetu, to je tužbeni zahtjev tužitelja po mišljenju tog suda neosnovan.

Iz stanja spisa predmeta je vidljivo da je na pripremnom ročištu od 18.01.2021. godine, koje je održano u odsutnosti uredno pozvanog tuženog, rješenjem prvostupanjskog suda na prijedlog tužitelja određeno provođenje dokaza uvidom u (osuđujuću nepravomoćnu) presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 K 096022 19 Kžk od 26.03.2019. godine, zatim je određeno da se izvrši priklapanje spisa krivičnog predmeta (prvostupanjskog suda) broj: 51 0 K 096022

15 K ovom parničnom predmetu i izvrši uvid u Zapisnik o uviđaju zajedno sa fotodokumentacijom koji su sačinjeni nakon počinjenja krivičnog djela, da se izvrši uvid u fotografije koje su sastavni dio Elaborata o nastaloj šteti od djelovanja vatrenog oružja na objektu tužitelja od 12.01.2015. godine sačinjenog od strane stalnog sudskog vještaka građevinske struke Poskić Elmana, da se provode saslušanje parničnih stranaka i vještačenje po vještaku građevinske struke na okolnost obima pričinjene materijalne štete na objektu tužitelja, dok je na prijedlog tuženog iz pismenog odgovora na tužbu određeno provođenje dokaza uvidom u žalbu broj: 17024 od 08.05.2019. godine i presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 K 096022 19 Kžk od 26.03.2019. godine (protiv koje je izjavljena žalba), te saslušanje tuženog. Na ročištu za glavnu raspravu od 02.07.2021. godine na prijedlog tuženog proveden je dokaz uvidom u presudu Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 51 0 K 096022 20 Kžž od 04.03.2021. godine, provedeni su i dokazi parničnih stranaka koji su bili određeni rješenjem suda na pripremnom ročištu, zatim, vještačenje po vještaku građevinske struke na čiji pismeni nalaz i mišljenje stranke nisu imale primjedbi, a ni pitanja vještaku, saslušan je tuženi u svojstvu parnične stranke, dok je punomoćnik tužitelja odustao od prijedlog za saslušanje tužitelja jer nije pristupio na glavnu raspravu, te je na tom ročištu raspravljanje završeno.

Po nalaženju ovog suda, žalbom tužitelja se opravdano dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude koja se zasniva na stajalištu prvostupanjskog suda da tužitelj, na kome da je bio teret dokaza, nije dokazao uzročno posljedičnu vezu između ponašanja – štetne radnje tuženog koja se ogleda u ispaljivanju metaka iz vatrenog oružja i nastalih štetnih posljedica – probojnih oštećenja na objektu tužitelja. Naime, ovakvo stajališta prvostupanjskog suda, prije svega nema uporišta u ocjeni provedenih dokaza koja je potpuno izostala u pobijanoj presudi, posebno materijalnih dokaza tužitelja koji su provedeni pred prvostupanjskim sudom kako to proizilazi iz zapisnika sa ročišta za glavnu raspravu, a koji dokazi se ne nalaze u spisu ovog predmeta, jer spis krivičnog predmeta nije priklopljen kako je to određeno rješenjem prvostupanjskog suda. Zbog nepravilnosti u postupanju prvostupanjskog suda, kao i propuštanja da navode tužitelja na kojima zasniva osnovanost tužbenog zahtjeva provjeri kroz sadržaj materijalnih dokaza (uviđajne dokumentacije) koji se nalaze u krivičnom spisu, te da ocjenom tih dokaza i dokaza koje je proveo tuženi pravilno i potpuno utvrdi činjenično stanje, od kojeg će ovisiti i pravilna primjena relevantnih odredaba Zakona o obligacionim odnosima kao materijalnog prava vezano za odgovornost tuženog za pričinjenu štetu koja nastala ispaljivanjem metaka iz vatrenog oružja, za sada je preuranjen i paušalan zaključak prvostupanjskog suda o neosnovanosti tužbenog zahtjeva primjenom pravila o teretu dokazivanja (član 123. Zakona o parničnom postupku), koji da je na strani tužitelja.

Kako su u obrazloženju pobijane presude izostali i razlozi o odlučnim činjenicama od kojih ovisi pravilno presuđenje u predmetnoj pravnoj stvari, ovaj sud je primjenom odredbe člana 191. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom

postupku ukinuo pobijanu presudu i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje – glavnu raspravu.

U ponovnom postupku prvostupanjski sud će otkloniti nepravilnosti na način na koji mu je ukazan u ovom rješenju, te će donijeti novu pravilnu i zakonitu odluku za koju će obvezno dati jasne, određene i u dovoljnoj mjeri obrazložene razloge o svim činjeničnim i pravnim pitanjima.

Predsjednik vijeća
Senad Begović